

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

8 січня 2025 року

Веде засідання голова комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як завжди у нас у зв'язку з тим, що, на жаль...

..... Яюсь дивно, вчора була Погоджувальна рада...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки у нас зараз, на жаль, немає секретаря комітету, не зайнята посада, то ми маємо перед кожним засіданням призначати секретаря засідання.

Сергій Владиславович, як завжди, прошу вас бути... виконати обов'язки секретаря засідання комітету. Немає заперечень?

СОБОЛЄВ С.В. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тоді, колеги, прошу прийняти пропозицію призначити, проголосувати за призначення секретарем засідання Сергія Владиславовича Соболева.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик Валерій Іванович.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Заявляю про можливий конфлікт інтересів, утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вже я порахую. 15 членів комітету – за, 1 – утримався. Тобто секретарем засідання призначено члена комітету народного депутата Сергія Владиславовича Соболева.

Нагадую, колеги, що якщо з якихось причин Сергій Владиславович під час засідання не може порахувати голоси так, як передбачено у нас, коли проводиться в період воєнного стану у режимі відеоконференції, може рахувати голоси голова комітету або інша призначена особа. Ми завжди так робимо, що тоді голоси рахую я, якщо з якихось причин Сергій Владиславович не може цього зробити.

Отже переходимо до нашого порядку денного. Проект порядку денного було розіслано народним депутатам завчасно. Пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу. Прошу голосувати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко. Демченко!

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, почув.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович.

СОБОЛЕВ С.В. 15 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співпало.

15 – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято.

Якщо немає пропозицій до порядку денного, пропоную перейти до прийняття порядку денного в цілому.

Отже, переходимо до прийняття порядку денного в цілому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович.

СОБОЛЕВ С.В. 15 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене 16. 16 наскільки...

СОБОЛЕВ С.В. Значить когось не почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу в минулому просто Сергій Олексійович Демченко не голосував, а тут проголосував. Тобто 16 – за, правильно, проти – 0.

СОБОЛЕВ С.В. Да, 16.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Отож, переходимо до розгляду питань порядку денного. У нас сьогодні одне питання – це проект Закону з № 12368, внесений Кабінетом Міністрів України, який регулює питання діяльності... проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законодавчих актів України щодо правових засад утворення та функціонування спеціалізованого адміністративного суду і альтернативний до нього внесений нашим колегою, народним депутатом Сергієм Володимировичем Власенком. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких інших законодавчих актів України щодо утворення та функціонування Київського міського окружного адміністративного суду та Київського міського апеляційного адміністративного суду (реєстраційний номер 12368-1).

Прошу голову, співголову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті зазначеного питання.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, шановні колеги, всі учасники засідання сьогоднішнього комітету. Підкомітет з питань правосуддя розглянув законопроект 12368 і альтернативний до нього. За результатами пропонується більшістю голосів шляхом опитування пропонується комітету прийняти за основу законопроект 12368, законопроект 12368-1 відхилити та скоротити, як зазначено у висновку, строк на проведення поправок і пропозицій до нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Для представлення законопроекту від уряду, хто представляє законопроект від уряду сьогодні?

БАНЧУК О.А. Доброго дня, Денис Вячеславович. Олександр Банчук, заступник міністра юстиції. Шановні народні депутати, хотів, якщо коротко, описати суть законопроекту. Цей законопроект, його основні ідеї і положення передбачені низкою зобов'язань України, які передбачені в меморандумі з Міжнародним валютним фондом, також планом Європейського Союзу для України Ukraine Facility щодо необхідності створення суду для розгляду адміністративних справ за участю органів влади, юрисдикція або повноваження яких поширюється на всю територію держави.

З цією метою якраз запропоновано внести зміни до Закону "Про судоустрій і статус суддів", щоб закласти основи і правові положення щодо порядку відбору кандидатів в судді, щодо його підсудності, цього суду, і відповідно особливості в межах частини

четвертої 125 статті Конституції України, яка передбачає, що законом можуть бути, утворюватися в Україні спеціалізовані суди якраз в межах цих конституційних положень і передбачений цей законопроект. Основні положення знову ж передбачає те, що цей суд буде мати у своєму складі і буде судом першої інстанції і буде апеляційна інстанція в межах відповідного суду. І його особливість, і що зумовлює його спеціалізацію це те, що це буде єдиний адміністративний суд, який, одна із особливостей, яка може, скажемо так, бути ознакою його спеціалізації, що це єдиний суд, який буде розглядати справи про відповідність законам, підзаконних нормативних актів, які будуть ухвалюватися Кабінетом Міністрів, накази міністерств, чи інших органів виконавчої влади. Тобто це такі певні особливості, які впливають з, на моє переконання, з частини четвертої статті 125 Конституції України.

Щодо особливостей відбору суддів, передбачена процедура участі на допомогу Вищій кваліфікаційній комісії суддів для перевірки кандидатів суддів цього суду, критеріїв доброчесності та професійної компетентності, утворення експертної ради. До складу експертної ради будуть входити три особи запропоновані Радою суддів і три особи запропоновані нашими міжнародними партнерами.

Важливо зазначити це те, що участь вказаних представників міжнародних партнерів, що наразі законопроект передбачає, що ці представники можуть бути в тому числі і громадянами України, що вона передбачена тимчасово і законопроект наразі передбачає те, що участь представників міжнародних партнерів, діяльність експертної ради становитиме шість років. Тому цей механізм, на наше переконання, дозволить відібрати найбільш якісних кандидатів суддів цього Вищого адміністративного суду і належним чином забезпечувати правосуддя у тих можна сказати найскладніших справах, які є в адміністративній юстиції, де іншою стороною переважно відповідачем будуть найвищі органи державної влади, як я вже зазначав, Кабінет Міністрів, міністерства, центральні органи виконавчої влади, Національний банк і інші органи.

Також слід зазначити, що цей проект, основні його положення цього законопроекту погоджені і ми були в контакті з представниками, як Міжнародного валютного фонду так і представниками Європейської комісії, які погодились на відповідні положення і погодили це наразі цю редакцію законопроекту. Тому у мене все і прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Чи будуть запитання до представника уряду, в даному випадку?

ДИРДІН М.Є. У мене буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу Максим Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Доброго дня всім. Пане, Олександр, у мене до вас запитання з цього законопроекту. Хтів у вас запитати, тому що вивчаючи порівняльну таблицю, пропонується зміни внести до статті 22 КСУ частина четверта, доповнити її новою редакцією. Так само пропонується внести зміни до спеціальних законів, які там по конкурсах. І там конкретно вже прописується в цих законодавчих змінах, що саме може бути оскарженим.

Чи не вважаєте ви доречним, щоб була чітка правова визначеність, це прописати саме в статті 22 частина четверта КСУ, щоб не було різного тлумачення. Тому що той проект, який зараз надав Кабінет Міністрів, як я його розумію, то є різні тлумачення, що ж підпадає під оскарження, яке передбачається пропозиціями до 22 статті КСУ. І так само, що може бути оскаржене передбачається в поправках до спеціальних законів. От на ваш погляд чи все-таки варто його унормувати, зробити універсальним і там, і там, щоб не було тлумачення або все-таки десь по-іншому на це подивитись. Може у колег з цього приводу є інше бачення, це перший момент.

І другий момент. Щодо фінансової частини даного законопроекту. Як я зрозумів там йдуть роки спершу 275 мільйонів гривень на цей рік потрібно буде виділяти коштів, а потім кожен рік іще по 145, кожен рік. Так, я правильно розумію? Чи це буде перерозподіл якихось коштів ті, що зараз уже в бюджеті 25-го року закладені, чи це треба шукати нові кошти?

Дякую.

БАНЧУК О.А. Денисе Вячеславовичу, дозволите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я вже сказав, що відповідайте.

БАНЧУК О.А. Дякую, Максим Євгенович.

З приводу першого запитання. З приводу того, що наразі справді у змінах до Кодексу адміністративного судочинства йдеться про те, що є формула про те, що цьому суду будуть підсудні справи про оскарження рішень відповідних комісій, визначення рішення конкурсної комісії. А у спеціальних законах, коли йдеться про конкурсну комісію

щодо Антикорупційного бюро і в інших відповідних органах, тобто це де створені відповідні конкурсні комісії у зв'язку з участю наших представників міжнародних партнерів, є деталізація, в якій частині може це рішення оскаржуватися.

Наша позиція полягає в тому, що там використано... тобто це взаємодоповнюючі норми і шляхом тлумачення, як положень і змін до Кодексу адміністративного судочинства, і далі до відповідного галузевого або спеціального закону, далі буде адміністративний суд вирішувати, в яких межах може і оскаржуватися, і переглядатися відповідне рішення. Але в будь-якому випадку, тобто це наше бачення, яким чином би було би. На наше переконання, було б і формули Кодексу адміністративного судочинства важливо знову ж не містять відповідних, коли ми говоримо про відповідні справи, не містять обмеження, які рішення в яких межах переглядаються чи оскаржуються адміністративним судом. І тому така формула використана. Тому наше бачення в тому, що немає суперечностей, є взаємодоповнення загальних положень Кодексу адміністративного судочинства і спеціальних законів. Тобто це от таким чином хотів би вам відповісти.

З приводу фінансово-економічних обрахунків, тобто знову ж тут ми з колегами з інших органів влади, тому що ми розуміємо, що... і розробником було Міністерство юстиції, але питання там обрахунку бюджетів – це не спеціалізація Міністерства юстиції. Ми відповідні дані брали з Державної судової адміністрації, відповідне погодження з колегами з Міністерства фінансів, і там відображені ці цифри, ну, які зараз відображені. Вони і передбачають те, що перший рік, як ви і сказали, функціонування є більша сума, тому що там передбачаються, очевидно, інші, можливо, капітальні видатки потрібні. Тобто я зараз саме ці цифри... Але ми на рівні уряду, ну, така погоджена позиція, що перший рік функціонування і досвід створення інших судів, нових, він також і передбачає, що потребує більших витрат, ніж наступні роки, де ці витрати не є такими необхідними в такому ж самому розмірі. Тому от я таким чином тільки можу відповісти на ваше запитання.

Дякую.

ДИРДІН М.Є. Я хотів просто уточнити. Це кошти, які будуть перерозподілені, чи треба додатково виділяти? Просто я так і не зрозумів від вас.

БАНЧУК О.А. Це передбачені додаткові кошти, які потрібно з державного бюджету.

ДИРДІН М.Є. І ще одне запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, Максим Євгенович, вибачте. А є проект закону про внесення змін до Державного бюджету з цього приводу?

БАНЧУК О.А. Немає зараз ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо уряд вносить створення нового суду, планує виділити додаткові кошти, то чому не зареєстрований відповідний законопроект?

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, я думаю, що коли... Ну, моя позиція, тому що тут потрібно буде, колеги з Міністерства фінансів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... *(Не чути)* в даному випадку представляєте автора законопроекту. Тому, пане Олександр, при всій повазі до вас особисто...

БАНЧУК О.А. Дивіться, пробачте, згодом буде підготовлений урядовий, очевидно, законопроект про зміни до бюджету, для того щоб ці кошти передбачити. По-іншому, очевидно, неможливо, і суд не зможе функціонувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Максим Євгенович, прошу.

БАНЧУК О.А. Але знову ж, але це сфера, знову ж, чому я сказав про... тому що наразі... да, я розумію, що як суб'єкт законодавчої ініціативи, я представляю Міністерство юстиції. Але питання змін до бюджету – це питання Міністерства фінансів, ми всі розуміємо, в уряді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович.

ДИРДІН М.Є. Дякую. І уточнююче запитання.

Пунктом пропонується внести зміни до цих спеціальних законів, що може бути оскаржено до суду. Питання з цього: чи є такі випадки, що до цього часу були оскарження в судових інстанціях саме такі процедури, які передбачається внести зміни до спеціальних законів? Якщо були, то яка їх кількість? І чому саме ці процедури Кабінетом Міністрів пропонується виокремити їх?

Тому що ми читали висновок ГНЕУ з подібних зауважень і це теж звертається увага, чому саме ці моменти, вони виокремлюються? Чому не зробити універсальний? Чи це була масовість таких оскаржень саме процедурних моментів? От чому саме в такому контексті зосередився уряд на формуванні таких змін, які надані до Верховної Ради? Це перше питання, яке в мене було.

У 22 статті КАСУ пропонуються підстави, які можна оскаржувати. Він, на мій погляд, є ширшим. І тут же пропонується в спеціальних законах ці питання звузити. Як на мій погляд, тут є певний дисбаланс, ті, хто у майбутньому можуть оскаржувати дії даних конкурсних процедур, він буде обмежений. Тобто скаже, що у КАСУ передбачаються ширші повноваження для оскарження, а спеціальним законом це обмеження, це обмежується. Чи не буде це порушення прав громадян України на право доступу до правосуддя чи захисту своїх інтересів? От в цьому контексті, щоб ми просто зрозуміли цей момент.

Дякую. Скільки тих справ є, чому саме такий підхід був?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

БАНЧУК О.А. Максим Євгенович, дякую. Дякую за запитання. На ваше скажу, частину цього питання з приводу кількості справ, я наразі не готовий, можливо, відповісти по кількості таких справ. Але, очевидно, там згадуючи інформацію з медіа, що, очевидно, при відборі такі, особливо в наші нові антикорупційні органи, такі оскарження були, але їхня кількість... І тобто тут наразі складно сформулювати і дати зараз відповідь. Згодом, я думаю, що тут є колеги з Міністерства юстиції, ми, сподіваюся, зможемо, можливо, це з колегами з Державної судової адміністрації, з їхньою допомогою отримати ці дані.

З приводу того, щодо оскарження логіка законопроекту наразі полягає в тому, що оскільки конкурсні комісії і рішення, які планується наразі оскаржувати, вони є, скажімо, регулюються спеціальними цими законами і щоби, зокрема, не давати можливості суду. І чому там ідеться тільки обмеження, що рішення можуть бути оскаржені, які стосуються порушення процедури порядку організації і проведення відповідного конкурсу? Щоби, зокрема, ну, знову ж, з усією повагою суд не вирішував хто із кандидатів відповідає критерію, наприклад, доброчесності, а хто не відповідає. Це має бути внутрішнім або, скажімо, це має бути виключним і дискреційним повноваженням конкурсної комісії. І адміністративний суд не мав би вирішувати це питання, тому що є спеціально створена конкурсна комісія, яка це повинна вирішити.

Або, наприклад, визначити переможця конкурсу, да, тобто це має вирішити конкурсна комісія і для того якраз і зроблені відповідні зміни у спеціальних законах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Дякую.

Наступний у нас Павло Васильович, бачу, Павліш, потім – Сергій Демченко.

ПАВЛІШ П.В. ... *(Не чути)* два законопроекти. По-перше, хотів би звернутися до голови комітету, Денис Вячеславович, я думаю, що такі важливі законопроекти мають все ж таки представляти головні особи міністерств. І я думаю, що якраз цей законопроект мав би представляти міністр. Але я з повагою ставлюся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, я одразу скажу, що наскільки мені відомо, зараз закінчується чи має закінчитися Погоджувальна рада. Просто наскільки я знаю, вона, пані віцепрем'єрка і міністр юстиції на цій Погоджувальній раді.

ВЛАСЕНКО С.В. Не було її на Погоджувальній раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не було.

ПАВЛІШ П.В. От, бачите, у нас є всюду глаза. Дякую, Сергій Володимирович.

Так, але з повагою ставлюся до заступника і хотів би запитати, перше, коли ви, на вашу думку, або коли Кабінет Міністрів планує, що даний суд розпочне свою роботу? Тим більше ми всі розуміємо, що ми не говоримо зараз про створення цього суду, ми говоримо про те, що ми даємо законодавче підґрунтя для того, щоб такий суд міг би бути створений. Тому що ми всі знаємо і розуміємо, що це є прерогатива Президента по створенню. На вашу думку, коли він може бути створений, перше.

По-друге, маючи вже таку практику, що Верховна Рада прийняла закон, який треба Кабінету Міністрів, який десь там погоджений з МВФ або з нашими міжнародними партнерами про створення судів або про збільшення штатної чисельності. На цьому питанні Кабінет Міністрів забуває про те, що Верховна Рада прийняла закон і збільшила кількість судів чи про те, що у нас конкурси відбуваються. Я говорю зараз про ВАКС і про Апеляційну палату. У них завершується конкурс і 25 людей немає взагалі, де садити і питання не вирішено уже більше року. Де буде знаходитися цей суд, де будуть розташовані місця суддів? Як це Кабінет Міністрів планує впорядкувати в подальшому?

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Олександр, прошу.

БАНЧУК О.А. Дякую за запитання. Єдине наразі зобов'язання наше в межах плану Європейського Союзу для України Ukraine Facility передбачає, що суд повинен бути утворений у III кварталі цього року, 2025 року. Йдеться про те, що наше бачення в тому, що ми маємо ухвалити, слід ухвалити цей закон про правові засади діяльності суду, і відповідно потрібно як юридичну особу утворити. Ми розуміємо, які процедури будуть, і далі це буде предмет, очевидно, перемовин з колегами з Європейської Комісії про те, що буде визначено як зарахування або виконання відповідного зобов'язання, але першим кроком ми маємо як держава ухвалити відповідний цей закон, зрозуміло, з відповідними доопрацюваннями, але знову ж наступне наше зобов'язання, це як я вже зазначав у першій частині доповіді, це третій квартал 25-го року утворення суду.

ПАВЛІШ П.В. Тобто наразі не відомо, де він буде знаходитися і все інше? І коли він запрацює, це вже не цікавить?

НІМЧЕНКО В.І. Взагалі він створений чи ні? Він же не створений.

ПАВЛІШ П.В. Звісно, ні. Я ж з цього і починав.

НІМЧЕНКО В.І. Так що ми обговорюємо, шановні колеги, Комітет з правової політики!

БАНЧУК О.А. Денис Вячеславович, дозволяє?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, я дуже попрошу, давайте... *(Не чути)*
Прошу, пане Олександр.

БАНЧУК О.А. Дякую.

Очевидно, оскільки ми в процесі перемовин приєднання до Європейського Союзу, я не уявляю, як уряд України може покинути це питання, якщо це питання зобов'язання у нас відносин з Європейським Союзом. Але, очевидно, створення суду без

ухвалення цього закону неможливо. І тому ухвалення закону, далі відповідні процедури передбачені Конституцією щодо створення *(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. Дайте мотивацію *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ну, я вас прошу, Василь Іванович, будь ласка, з усією повагою до вас як до авторитетного народного депутата, але давайте не перебивати.

ВЛАСЕНКО С.В. Так а чого, он інститут омбудсмена військового створили без закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, тепер ви, ну, дайте ж, закінчуємо, я всім надам слово, ну, ви ж знаєте.

Пане Олександр, закінчуйте.

БАНЧУК О.А. У мене все, якщо дозволите, Денис Вячеславович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, добре.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, я просто, щоб я правильно зрозумів відповідь. Тобто з відповіді, яка зараз прозвучала, говориться про те, що Кабінет Міністрів цікавить тільки те, що буде прийнятий закон і буде табличка, що він створений. А коли він запрацює, де він запрацює, скільки туди людей буде прийнято, скільки часу надо на проведення конкурсних процедур, це взагалі нікого не цікавить. Табличка, вона не вирішує питання, ви ж розумієте всі. Но у нас так получається.

Дякую.

БАНЧУК О.А. Я заперечую відповідну оцінку, якщо я маю можливість так зробити.

ВЛАСЕНКО С.В. А як ви можете оцінку заперечувати? Оцінка – це внутрішнє переконання людини, яка висловлює оцінку.

БАНЧУК О.А. Я не погоджуюсь з оцінкою. Дякую. Я не погоджуюсь з оцінкою.

ПАВЛІШ П.В. Я з повагою. Ви можете з будь-чим не погоджуватись, але з вашої відповіді я якраз саме до такої думки і прийшов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, да, зверніть увагу, у нас, я бачу, на зв'язку є Віце-прем'єр-міністр з питань європейської інтеграції – Міністр юстиції пані Ольга Стефанішина. Тому, якщо бажаєте щось додати, теж включайтесь в хід обговорення цього законопроекту.

Насправді Павло Васильович Павліш задав цілком слушне питання. Я думаю, що є сенс до подібних законопроектів можливо додавати певні зобов'язання для уряду забезпечити матеріально-технічну частину при виконанні таких от подібних там зобов'язань міжнародних, створення різних інститутів і так далі. Тому що Павло Васильович як людина, яка займалася питанням в тому числі і забезпеченням приміщення служби дисциплінарних інспекторів, і ще до нас звертається Вищий антикорупційний суд, які теж були нашими міжнародними зобов'язаннями, ми їх виконали з законодавчої точки зору, проведені були конкурсні там відповідні процедури і Вищою радою правосуддя, і там Вищою кваліфікаційною комісією суддів. А коли постало питання матеріально-технічного забезпечення, то з цим, м'яко кажучи, виникли складнощі, і відповідні органи звертались до нас, до комітету, хоча ми є органом законодавчої гілки влади. І користуючись контрольною функцією, хоча не маючи того, але скажу відверто, комітет прийняв участь у забезпеченні виконання наших міжнародних зобов'язань принаймні в частині, яка стосується служби дисциплінарних інспекторів. Тому ми би не хотіли, щоб подібна ситуація була і з цим судом. Можливо в тексті законів потрібно додавати відповідні зобов'язання.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, саме так. І я хотів би нагадати, що не просто займався, а комітет уповноважив, у нас була створена робоча група, депутати нашого комітету приєдналися. Ми провели декілька виїздів, подивилися ті приміщення ВАКС, де вони зараз знаходяться, ми додали їм посад. Але нічого не зробили для того, щоб... вони з дому не можуть працювати.

Тому я питаю тут, ми зараз будемо робити підґрунтя для створення ще одного суду, а потім будемо його створювати, якщо Президент подасть законопроект. Але табличка, вона не вирішує питання, я про це хотів наголосити. А вам дякую, ви правильно все сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Демченко, потім – Сергій Власенко. Пані Оля Стефанішина, ви зараз хочете щось додати?

СТЕФАНШИНА О.В. Давайте. Дякую, шановні колеги, що так оперативно зібралися. Перепрошую, я якраз теж намагалася посприяти проходженню законопроектів в парламенті, була на комітеті, але не могла, на жаль, говорити. Я підлаштуюся під членів комітету, під модерацію голови, давайте тоді, можливо, пізніше прокоментую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Сергій Демченко, а потім Сергій Власенко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. Добрий день! Чутно мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, вас чути.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. В мене декілька питань. Перше питання. На мою думку, досить широка предметна юрисдикція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вибачаюся, якщо є можливість включати відео під час, коли ми говоримо принаймні, щоб всі мали можливість бачити.

ДЕМЧЕНКО С.О. На жаль, немає. Не тягне інтернет. Я знаходжусь в неможливості технічної на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. На мою думку, законопроект передбачає майбутній суд, який матиме досить широку предмету юрисдикцію. І це буде, на мою думку, досить занадто обтяжливим для одного суду. Чи розділяєте ви таку позицію, якщо ні, то чому? І одразу до цього питання-уточнення. Який рівень навантаження ви передбачаєте задля суддів майбутнього суду, в розрізі цього?

Друге в мене питання. Ми всі розуміємо, що питання створення суду пов'язано з ініціативою Президента насамперед законодавчою. І скажіть, будь ласка, якщо ця законодавча ініціатива не буде внесена протягом, там, довгого строку, там, 10 років, наприклад, що буде з цим законом, який ми приймемо, сенс прийняття цього закону? Як ці норми будуть існувати? Або якщо Президент прийме рішення утворення суду іншим

шляхом, наприклад реорганізацією існуючого Вищого адміністративного суду України, який можна використати; або неутворенням двох палат, які ви передбачаєте. Тобто що в даному випадку має бути здійснено і наскільки є сенс, знову ж таки, в прийнятті цього закону в цій редакції?

І останнє. Яким чином ви передбачаєте можливість ініціативи уряду, можливість саме в розрізі існуючої правової конструкції в державі на сьогоднішній день, можливість уряду ініціювати, а Верховній Раді на рівні закону приймати рішення про зобов'язання Президента утворити відповідний суд? Ці положення містяться у відповідному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перед тим, як... Я так розумію, це питання до авторів законопроекту, але перед цим я би хотів повідомити. Ну, наскільки я бачив, у нас є і запрошені були на дане засідання комітету представники Офісу Президента. Тому, можливо, частину питань буде доречно адресувати, в тому числі... Ось, бачу, пані Ірина Мудра, заступник Керівника Офісу Президента. Можливо, на частину питань зможете відповісти і ви так само.

Зараз прошу, пане Олександр. Чи пані Ольга? Кому від уряду?

СТЕФАНШИНА О.В. Давайте я розпочну, і тоді пан Олександр додасть, якщо є така потреба.

Я почну з кінця. Стосовно зобов'язання Президента утворити суд - це не якесь нове зобов'язання, яке передбачено конкретно цим законом. Якраз, пропонуючи цю законодавчу ініціативу парламенту, ми виходили з того, що це виключно конституційне повноваження Президента України – утворювати суди. Відповідно законопроектом, який пропонується на розгляд комітету, пропонується створити передумови створення суду і засади його функціонування такі, які будуть відповідати тим домовленостям, які на сьогодні є з міжнародними партнерами знову ж таки в розрізі формування суду, який буде сформований на засадах, які передбачають достатній рівень довіри і відповідно підтримку Вищої кваліфікаційної комісії при оцінці доброчесності та компетентності майбутніх суддів адміністративного суду. Тому я тут не бачу, скажімо так, суперечностей.

Далі дуже цікаве питання стосовно того, якщо Президент України прийме інше рішення. Ми, в принципі, не можемо виходити з таких сценаріїв, оскільки ми говоримо про проект закону, якщо він стане законом, якщо він буде підтриманий парламентом. Це закон України, закони мають виконувати всі в цій державі. Водночас в розрізі

міжнародних зобов'язань відповідно до домовленостей з Міжнародним валютним фондом ухвалення цього закону буде виконанням, буде вважатись виконанням наших зобов'язань. Водночас наші зобов'язання, які випливають з єсівської частини, яка покриває всю видаткову невійськову частину українського бюджету, вони передбачають все ж таки утворення безпосередньо суду.

Так само дякую за питання щодо підсудності справ судам. Я готова тут до більш, скажімо так, детальної дискусії широка, вузька підсудність. Ми виходили, скажімо так, із певного стандартного переліку, який ми бачили в підстандартній підсудності в адміністративній юрисдикції. Тут можна, дійсно, спілкуватись і спілкуватись. Я думаю, якщо, дійсно, закон буде ухвалений в першому читанні, до другого читання цю дискусію було б важливо, дійсно, провести або розширити, або відповідно переглянути таку підсудність. Тут треба говорити конкретно по конкретним застереженням.

Також хотіла подякувати за запитання і вимогу комітету щодо виконання закону, забезпечення виконання закону, я вважаю дуже слушною цю ініціативу, і ми готові надати пропозиції щодо доповнень законопроекту в частині зобов'язань Кабміну забезпечити створення суду, фінансування, приміщення. Я, в принципі, маю розуміння стосовно приміщення, на крайній випадок вже з врахуванням досвіду, який в нас був.

Колеги, дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Олександр Банчук, ви щось?

БАНЧУК О.А. Ні, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, в частині того, що говорилося, представники Офісу Президента, пані Ірина, ви хочете щось відповісти?

_____. Доброго дня, шановні народні депутати. Перш за все дозвольте привітати вас з Новим роком, побажати плідного нового року, плідних парламентських ініціатив, реалізації цих ініціатив, миру і найшвидшої нам перемоги.

Офіс Президента, звісно, вітає ініціативу уряду внести законопроект про створення Вищого спеціалізованого суду, це справді відповідає нашим міжнародним зобов'язанням, про це вже багато сьогодні говорили, ми відпрацьовували... консультації проводили щодо цього законопроекту теж з нашою участю. Тому хотіла б сказати, що принаймні в Офісі Президента, я зараз не говорю про самого Президента, а про роботу, яка тривала в Офісі,

наразі не йде мова про реорганізацію Вищого адміністративного суду чи Київського міського окружного суду, які на сьогодні створені і існують, а, власне, про створення нового суду.

Цей законопроект, який внесений урядом, він стосується функціонування суду, тобто організація, забезпечення судовим корпусом, юрисдикція, дорадчі органи, але не про утворення. Як вірно було зазначено і народними депутатами, і представниками уряду, суд утворюється Президентом після консультації з Вищою радою правосуддя. І такі консультації будуть проведені, і така законодавча ініціатива буде внесена після того як буде прийнятий Закон про функціонування Вищого спеціалізованого суду. Водночас хотіла певні застереження до даного законопроекту висловити від Офісу Президента по конкретним положенням цього законопроекту. А саме, ми вважаємо, що ми підтримуємо строк функціонування експертної ради, яка має бути дорадчим органом, а не перебирати на себе повноваження Вищої кваліфікаційної комісії. Це потрібно чітко зазначити в законопроекті, що це є виключно дорадчий орган, який допомагає Вищій кваліфікаційній комісії в прийнятті рішенні щодо погодження суддів. Ми вважаємо, що такий строк функціонування цієї експертної ради має становити три роки, а не шість років. І цього строку є достатньо для проведення першого етапу відбору суддів до Вищого спеціалізованого суду, і за потреби додаткового конкурсу. Тому хотілося б на це звернути увагу. І можливо до другого читання врегулювати питання строку діяльності експертної ради.

Також ще раз повторюся, що потрібно чітко визначити, що експертна рада є як дорадчий орган і вона немає права вето кандидатів у судді. Тобто вона формує свою думку, свою позицію щодо невідповідності встановленим критеріям доброчесності чи професійним компетенціям. Такий висновок має в обов'язковому порядку надсилатися Вищій кваліфікаційній комісії. І далі Вища кваліфікаційна комісія або самостійно або за участі на спільному засіданні з представниками експертної ради приймає рішення про подальшу участь такого кандидата у конкурсі. Тобто другий момент, експертна рада не має мати виключного права вето кандидатів в судді.

Також питання співбесіди зазначено в законопроекті урядовому, що під час проведення ВККС спільно з експертною радою спільного засідання у разі необхідності проводиться співбесіда. Тут виникає питання, коли ця необхідність виникає. Це може трактуватися, як певна дискримінація по відношенню до інших кандидатів, які таку співбесіду не проводять. Тобто це може, на нашу думку, стати підставою для можливого оскарження результатів конкурсів, що з кимось співбесіди проводилися, а з кимось не проводилися.

Законопроектом теж передбачено проведення спільного засідання, проте не вказується, хто і за якою процедурою ініціюватиме таке спільне засідання і чи таке спільне засідання є обов'язковим при негативному висновку, оскільки законопроект містить, що спільне засідання може ініціюватися, а не обов'язково проводитися, якщо є негативний висновок.

І знову ж таки не зрозуміло, що з кандидатами, коли відсутній негативний висновок і відсутнє рішення. Має проголосувати за такий висновок чотири члени експертної ради, два з яких мають бути міжнародними експертами. А якщо проголосує три члени і два є міжнародними експертами, що з таким висновком робиться? Тобто він... Ну, по-перше, такий висновок не складається відповідно до законопроекту, але матеріали повинні бути надіслані на ВККС, чи не повинні бути надіслані, чи такий кандидат припиняє свою участь? Це теж потрібно, на нашу думку, чітко врегулювати до другого читання.

І останній момент. Зазначеним законопроектом статтею 101 вказано, що усі рішення ВККС ухвалюються більшістю від складу. Це діє для відбору всіх категорій суддів незалежно від того, в який суд такі судді відбираються. Встановлення вимоги у дві третіх голосів, як передбачено цим законопроектом, від спільного складу ВККС Експертної ради, на нашу думку, не відповідатиме, власне, усталеним вимогам, усталеним правилам прийняття рішення ВККС і може призвести до виключення багатьох кандидатів з конкурсу через неможливість зібрати дві третини голосів. На нашу думку, достатньо мати цей блокуючий голос двох міжнародних експертів і при цьому не має необхідності встановлювати дві третіх голосів, достатньо більшість від складу ВККС і експертної ради.

Власне, це всі наші застереження. Ми підтримуємо теж доповнення юрисдикції суду тими категоріями справ, які передбачені законопроектом. Більшість категорій вони були визначені самими вимогами наших міжнародних партнерів, як до прикладу, відбір, оскарження конкурсних відборів до НАБУ, САП. В цьому законопроекті додалося ще Бюро економічної безпеки, це теж було обговорено з міжнародними експертами. І повторюся щодо утворення суду, після прийняття цього законопроекту Офісом Президента буде розроблений відповідний законопроект про утворення суду. Так, всі, всі ці фінансові питання, питання забезпечення технічними оснащеннями приміщень, – все це потребує, звісно, вирішення. Бажано, щоб це вирішення було до внесення відповідного законопроекту про утворення суду, тоді ми зможемо забезпечити максимально швидке утворення такого суду.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірина.

Скажіть, будь ласка, ну, з урахуванням висловлених ваших застережень, я думаю, що ці застереження так само і виникають у народних депутатів і може навіть більше там в іншій формі, і різні думки у комітеті, звичайно, що з цього приводу насправді у членів комітету буде. І є друге читання, і є навіть альтернативний законопроект. Сергій Володимирович Власенко зовсім з іншою концепцією представить трошки пізніше. Але позиція Офісу Президента щодо можливості прийняття цього законопроекту за основу в першому читанні, чи є можливість доопрацювання, в тому числі з урахуванням тих зауважень, про які ви зазначили до другого читання.

_____. Ми підтримуємо, що законопроект повинен бути внесений до першого читання. Якщо є можливість доопрацювати комітетом відповідно до цих застережень, які я озвучила, звісно, ця можливість нами вітається. Якщо такої можливості немає, то ми б хотіли, щоб народні депутати ці застереження відпрацювали до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Чи є необхідність Міністерству юстиції, представникам Кабінету Міністрів реагувати на це? Якщо немає, тоді я ...

СТЕФАНШИНА О.В. Дякую, пане Денисе, колеги.

Дійсно, мені хотілось би, я думаю, що в майбутньому, це по правому як Міністерство юстиції, щоб ми розглядали, скажімо так, більш приємні законопроекти. Водночас, звичайно, комітет бере на себе дуже важливу роботу, і це не перший законопроект, який передбачає формування судової інституції за участі міжнародних партнерів. Законопроект, який внесений урядом вже є результатом тривалих переговорів з партнерами і передбачав на перших етапах взагалі відбір суддів адміністративного суду членами громадської ради міжнародних експертів, взагалі без участі українських експертів. Так само не передбачалось і спільного засідання, і була вимога щодо автоматичного припинення участі членів, конкурсантів на посаді судді на основі рішення цієї громадської ради без будь-яких результатів оцінки професійних компетенцій Вищою кваліфікаційною комісією або взагалі реально можливості ВККС реалізувати свої повноваження. Звичайно, законопроект, внесений урядом, не виглядає таким, що повністю, скажімо так, знімає всі проблемні питання. Звичайно, ми готові до дискусії.

Я впевнена, що голосування в першому читанні законопроекту саме в цій сесії або там у наступний тиждень, якщо це буде... можливо, все ж таки цього тижня, дозволить

максимально гнучко підійти до формування законопроекту до другого читання, і як і з іншими законопроектами, я впевнена, що ми знайдемо порозуміння і баланс між самим фінальним текстом закону і, скажімо так, можливістю забезпечення фінансування нашої держави, це зобов'язання уряду, безумовно, виконавчої влади. Але, звичайно, хочу звернути увагу, що діалог, який я проводжу з партнерами, він виходить з великої поваги до народних депутатів, і є розуміння, що це право парламенту вносити зміни, адаптувати законодавчі ініціативи будь-кого, уряду або Президента, тому відповідно буду дуже розраховувати на підтримку комітету голосування в першому читанні і спільну роботу по формуванню тексту до другого читання у взаємодії з партнерами.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Власенко, автор альтернативного законопроекту. Ви можете представити свій і відреагувати на те, що...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні. Дякую.

У мене запитання є коротке. Ми ж у стадії запитань були до Міністерства юстиції, а там комусь дозволили задати питання, комусь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так я просто повідомив...

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Я спочатку задам уточнююче питання. У мене питання до пана Банчука, він представляв законопроект. Шановний пане заступнику міністра, скажіть, будь ласка, Вищий адміністративний суд він вищий по відношенню до кого? Ну, якщо він вищий, повинен бути якийсь суд, який нижчий по відношенню до нього. То він вищий по відношенню до кого?

БАНЧУК О.А. Дозвольте, Денис Вячеславович? Дякую за запитання. Ми використали, як я уже неодноразово при доповіді говорив, формулювання частини четвертої статті 125 Конституції України, де визначено, що законом може бути передбачене функціонування в Україні вищих спеціалізованих судів. Єдина формула, щоб утворювати такий суд, саме щоб було формулювання – Вищий адміністративний суд. Тому ми використали таку просту формулу. Тобто він це виключно для того, щоб, як я уже зазначав при доповіді, якщо дозволите кілька речень, це формулювання Конституції. Друге – це те, щоб дати можливість в межах одного суду утворювати суд першої інстанції

і апеляційну палату, щоб було в межах Вищого спеціалізованого суду, що, на наше переконання, дозволяє Конституція. І це також вищий, тому що в нашій ситуації це буде єдиний суд, який буде розглядати справи про відповідність і законність підзаконних нормативних актів, які будуть ухвалюватись. Одна із особливостей його, які не матимуть інші після створення цього суду, не матимуть інші адміністративні суди. Саме підзаконні нормативні акти на відповідність їх Конституції і на відповідність їх законам буде саме розглядати цей суд. Ось тому сукупність цих аргументів і зумовлює таку назву цього суду.

Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз, якщо дозволите. Я розумію уміння Міністерства юстиції не відповідати на поставлені питання. Я ще раз, я не задавав питання, чому. Я не задавав питання, чому цей суд так названий. Я задавав питання, він вищий по відношенню до кого? Це ж два різні питання. Я ж так розумію, Міністерство юстиції розуміє в вашій особі, що це два різних питання? Я готовий сперечатися по тих аргументах, які ви навели, але не хочу, але у мене було питання, не чому ви його так назвали, а вищий він по відношенню до кого? Ну для мене очевидна відповідь, що він ніякий не вищий, бо він не вищий по відношенню ні до кого, бо це суд першої інстанції, він не може бути вищим.

СТЕФАНШИНА О.В. Сергію, якщо ви дозволите, можна я поясню на нашій...

ВЛАСЕНКО С.В. Я питання хотів важливості цієї дискусії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, стоп, стом!

СТЕФАНШИНА О.В. Поясню на нашій...

ВЛАСЕНКО С.В. Але якщо ви хочете в неї втрапити, окей, давайте, втрапляйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, я прошу всіх зупинитися. Колеги, давайте так, ми знаємо всі робочий графік наш, ну тут присутні, зверніть увагу на час. Тому давайте, коротко максимально.

СТЕФАНШИНА О.В. Якщо можна, пане Денисе.

Да, дуже коротка відповідь. Відповідно ми керувалися єдиним рамковим законом про судоустрій і статус суддів і при формуванні назви і статусу судів ми виходили з глави

1 розділу II "Організаційні основи судоустрою, які передбачають створення спеціалізованих судів", тому що це спеціалізований суд з розгляду адміністративних справ і відповідно норма закону передбачає...

ВЛАСЕНКО С.В. А всі інші суди не спеціалізовані в цій системі?

СТЕФАНШИНА О.В. Да, діють вищі спеціалізовані суди. Це спеціалізований суд з розгляду адміністративних справ з певною юрисдикцією і підсудністю, яка не охоплює всі...

ВЛАСЕНКО С.В. Так вони, пані міністр, вони всі спеціалізовані. Вони всі спеціалізовані, суди, бо вони всі адміністративні, вони всі суди адміністративні. Чому він вищий?

СТЕФАНШИНА О.В. Ну але тут є спеціальна підсудність, підсудність про яку ми говоримо, пане Сергію.

ВЛАСЕНКО С.В. Чому він вищий, вищий по відношенню до кого?

СТЕФАНШИНА О.В. Це назва закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зупиніться, будь ласка!

СТЕФАНШИНА О.В. Створення Вищого спеціалізованого суду з розгляду окремих адміністративних справ.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голово, я зрозумів відповідь, ніякий він не вищий, ні по відношенню ні до кого.

Друге питання, яке у мене є до pana Банчука. Вибачте, пане заступник міністра, я не хочу пані міністра втягувати в цю дискусію, я буду вас мучити, з вашого дозволу.

А скажіть, будь ласка, а чи існують іще в адміністративній юрисдикції суди, по яких будуть обиратися судді за тою процедурою, яку ви пропонуєте, чи це ексклюзивна процедура лише для цього одного суду в системі адміністративної юстиції?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, відповідайте.

БАНЧУК О.А. Дякую за запитання. Наразі законопроект передбачає, що виключно ця процедура допоміжного органу створення для відбору кандидатів у цей суд для Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Тобто це зроблено як аналог є, як наразі функціонує, але з іншими відповідними адаптаціями для Вищого антикорупційного суду.

ВЛАСЕНКО С.В. У Вищому антикорупційному суді нема інших антикорупційних судів. Зрозумійте одне єдине, нема там інших антикорупційних судів. А ви взяли – вирвали один суд, зробили для нього спеціальну регламентацію, назвали його чогось вищим, хоча він ніякий не вищий, тому виникають ці питання.

Третє питання, якщо дозволите, скажіть, будь ласка, чи існує ще в адміністративній юрисдикції судовій хоча б один суд, де і перша, і апеляція в одному суді? Чи це знову ексклюзив якийсь? Чи вся система працює за одними законами, а цей єдиний суд в адміністративній юстиції буде працювати за іншими законами?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу відповідати.

БАНЧУК О.А. Дякую за запитання. Якщо дозволите, в продовження з приводу Антикорупційного суду чи він єдиний? Але інші суди загальної юрисдикції також розглядають справи про корупційні кримінальні правопорушення. Тобто тут також Вищий антикорупційний суд...

ВЛАСЕНКО С.В. Не демонструйте ваше невігластво, не демонструйте, я вас благаю, ви значно мудріша людина. Пане Олександр, не демонструйте ваше невігластво.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заступнику міністра і так важко, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Я ж тому його викликав в цю дискусію, я ж тому спеціально не хотів ставити в незручне становище пані міністра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я нагадую, що під час пленарного засідання ми комітет проводити не можемо, тому давайте сконцентруємося.

НІМЧЕНКО В.І. Давайте перенесемо.

БАНЧУК О.А. Тому це якраз суд першої апеляційної інстанції – це особливість для цього суду. Але вона передбачена і, на наше переконання, вона дозволяється вимогами Конституції, як для Вищого антикорупційного суду.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто ще раз. Вся система адміністративна працює за одними законами, а один суд працює за іншими законами організаційними, як мінімум. Бо там по-іншому, саме в цей суд по-іншому відбираються судді, цей суд по-іншому... Тобто вся система крутить вправо, а цей суд крутить вліво. Бо, коли ви створювали Вищий антикорупційний не було системи антикорупційних судів, була певна спеціалізація в судах загальної юрисдикції, але це інша історія, це зовсім дві різні історії.

Але у мене останнє технічне питання до pana заступника міністра. Скажіть, будь ласка, в якій країні Європейського Союзу працює така система? Коли міжнародні експерти відбирають там когось, коли по-різному регламентуються різні суди одної юрисдикції, коли всі суди перша інстанція окремо, апеляція окрема, а один суд і перший, і апеляція разом? В якій країні Європейського Союзу працює така система судоустрою, звідки ми взяли цей приклад, цей зразок? Ми ж йдемо в Європейський Союз, звідки ми це взяли?

БАНЧУК О.А. Дякую. Дозвольте, Денис Вячеславович, коротко, якщо такої саме моделі, знову ж я не скажу, що я зробив компаративістський аналіз усіх держав-членів Європейського Союзу в цій частині. І не скажу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, давайте конкретно....

БАНЧУК О.А. Такої моделі немає, але різні особливості в різних країнах є і в межах... *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Я відповідь отримав.

БАНЧУК О.А. ... Конституція України дозволяє таку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь зрозуміла. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. А тепер, якщо можна, пане Голово, я презентую альтернативний законопроект.

Колеги, насправді будь-яке порівняння, я розумію, що це, вибачте, за таке словосполучення, тупа калька з ВАКС. Але я ще раз звертаю увагу, коли створювався ВАКС не було системи антикорупційних судів і там можна, я тоді виступав проти об'єднання, першої апеляції в одному суді, бо я вважаю, що це ніяка не апеляція, а судовий нагляд по факту, незважаючи на те, що зробили спробу розділити нібито організаційно ці два суди і так далі, так далі. Але, якщо це відбувається в одному суді, то це завжди називалось судовий нагляд. Але, окей, не дискутуємо ВАКС, дискутуємо те, що маємо зараз.

На сьогоднішній день я розумію всі побажання всяких міжнародних терористів, які тероризують Україну зараз і шантажують Україну, що ми вам не дамо гроші, але ви тут імплементуйте всяку дурість.

Ми не можемо створювати суд, який буде діяти в єдиній системі адміністративних судів, але буде жити за іншими правилами. Я розумію побажання, які існують. Але для того, щоб їх правильно реалізувати, треба зробити просту річ: треба створити суд першої інстанції з тою юрисдикцією, яка там пропонується, її продискутувати до другого читання. Я не хочу зараз дискутувати питання, які ми будемо дискутувати на етапі другого читання, щоб не відбирати час. Створити суд першої інстанції. Як туди будуть відбирати суддів? Так само як і відбирають всіх інших суддів в усі інші суди.

Далі. Створити апеляцію, яка буде покривати тільки цей суд, але окрема апеляція, яка буде покривати тільки цей суд, знов-таки добрати туди суддів за процедурою, як добирають всіх інших суддів в усі інші суди. Єдина специфіка цього суду це буде предметна підсудність. Предметна підсудність. Якщо хтось хоче міняти процедуру обрання суддів, хай це робить для всіх судів. А не так, що у нас ВАКС обирається окремо, якась частинка адміністративної юстиції обирається окремо, завтра якусь частинку кримінальної юстиції будуть обирати окремо і ще... Хоча ВАКС – це теж частинка кримінальної юстиції. Тобто це вже є. Завтра це якусь частинку цивільної юстиції захочуть обирати окремо, і так далі, і так далі, це абсурд якийсь. Завтра для кожного суду буде своя процедура обрання туди суддів. Давайте ми це уніфікуємо, давайте ми не будемо руйнувати існуючу систему адміністративних судів, ну, так не буває, що всі суди працюють по одному, а один якийсь суд унікальний лише тому, що в нього там специфічна підсудність предметна, тому він повинен якось функціонувати по-іншому. Так не буває.

Я готовий до дискусії про предметну підсудність, про територіальну підсудність, про процедури обрання суддів, – це все питання другого читання. Ідеологічно нам зараз треба вирішити інше, чи ми імплементуємо в існуючу систему адміністративних судів

інородне тіло, яке буде працювати по інших законах. Я вже не кажу про ті організаційні проблеми, які сьогодні існують у ВАКСі і які ми вже бачимо, і, які виникли лише тому, що ВАКС створили так, як його створили, що об'єднали гадюку із жабою і зробили один суд. Тому давайте не будемо руйнувати якісь базові речі. Я ще раз кажу, я не хочу відкривати дискусію про те, чи можна конституційно створювати там в одному суді дві інстанції. Я не хочу, я маю аргументи проти, просто не хочу витратити ваш час.

Тому я за те, щоб ми це питання вирішили. До речі, шановна пані заступниця керівника Офісу Президента запитала: чи є можливість пропозиції Офісу Президента імплементувати на першому читанні? Така пропозиція процедурно існує, вона називається... в рішенні комітету можна відобразити ці позиції, що комітет уже на першому читанні погодився з першим, другим, третім і четвертим і що це перше, друге, третє і четверте буде відображено в другому читанні, так можна зробити, додати це в рішення комітету і рухатися далі в цьому напрямку.

Я ще раз, я глибоко переконаний в тому і, до речі, я вдячний пану Банчуку за коректну відповідь про те, що такої системи не існує в жодній країні Євросоюзу, це вигадки спеціально для України, щоб зробити із нас дослідних якихось щурів чи когось іще. Це чергове свідчення, на жаль, що кредитори міжнародні вважають нас піддослідними мишами і вони вважають, що єдине, що можуть українці – це гинути за європейські цінності, а все інше вони нам розкажуть як нам робити і вони будуть вирішувати хто в нас буде судьями, хто в нас буде членами Вищої ради правосуддя, хто у нас буде членами Вищої кваліфікаційної комісії. Вони призначають людей, які замість Вищої кваліфікаційної комісії будуть приймати рішення, ну, і так далі, і так далі. Тому я на цьому завершу, щоб не затягувати час.

Мій законопроект передбачає... Він не ідеальний, не те, що не ідеальний, я написав вчора за один день, там навіть є технічна помилка, про яку я дуже вдячний колезі Дирдіну, який звернув на це увагу, тому що в порівняльній таблиці, там зазначили стару редакцію одної із статей, я вдячний пану Максиму за це зауваження. Ми робили його дуже швидко, тому що ми лише вчора дізналися, що будуть обмежувати строки на внесення альтернативних.

Але я ще раз кажу, концептуально я за те, щоб ми не руйнували систему адміністративних судів. Навіть якщо комусь треба створити суд із спеціальною предметною юрисдикцією, то це треба робити: окремо перша інстанція, окремо апеляція, - і далі вже рухатися в цьому напрямку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Колеги, проект рішення комітету у нас підготовлений з пропозицією використати статтю 116 Регламенту, зокрема і в частині альтернативного законопроекту про внесення змін, з урахуванням і альтернативного законопроекту. Так що ми цю дискусію, звичайно, в разі прийняття, ухвалення в першому читанні продовжимо далі.

Єдине, що в мене уточнення буде. Колеги, коли я буду ставити на голосування проект рішення комітету, там не включено в резолютивній частині визнати невідкладним, ну, процедуру там. Тобто, коли буду ставити на голосування, прошу врахувати в редакції: включити до порядку денного, визнати невідкладним. Секретаріат теж прошу це врахувати.

Вища рада правосуддя, у вас давно рука піднята. Ми маємо дуже обмежений час, буквально дві хвилини.

_____. Дякую, шановні народні депутати. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Я підтримую більшість зауважень, які були висловлені колегами, зокрема Іриною Романівною, Ольгою Віталіївною. У Вищій раді правосуддя є концептуальна підтримка законопроекту і необхідності створення Вищого адміністративного суду. Разом з тим, вважаємо за необхідне зупинитися на трьох вадах.

Перша вада – це вимоги щодо судді Вищого спеціалізованого суду, зокрема це пункт 2. Вперше допускається кандидувати не суддям, а державним службовцям категорії "А" і "Б", які мають стаж більше 7 років. Хотілось би почути обґрунтування, чому ми відходимо від загальної установленної практики.

Друге зауваження полягає в тому, що вимоги щодо членів експертної ради: до суддів, які є суддями і претендують, ставиться вимога професійного стажу 5 років; до інших правників – 7 років. А в запропонованій редакції вказується, що член експертної ради має стаж професійної діяльності 5 років. Нам видається, що це є замало, оскільки фактично воно менше ніж кандидат, який буде претендувати на таку посаду.

І основне наше зауваження, повністю погоджуюсь із колегами, які його озвучили, – це співвідношення дорадчого органу і повноважень Вищої кваліфікаційної комісії, і спосіб голосування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України разом із дорадчим органом. Видається, що це прямо суперечить статті 19 Конституції України Закону "Про судоустрій і статус суддів". Ці члени експертної ради в жодному разі не можуть голосувати разом із членом, така процедура у нас не передбачена законом. Тому просимо врахувати. Більш детальний аналіз буде наданий пізніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую, колеги.

Отже, колеги, прошу всіх підготуватись до голосування. Ставиться на голосування проект висновку комітету по зазначених двох законопроектах. Як я і сказав, врахуйте, що редакція буде ставитись на голосування з урахуванням доповнення, тобто щоб визнати невідкладним, там це було, пропишемо. Тобто, секретаріат, теж це врахуйте, будь ласка.

Отже, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.

Бабій.

_____. Зачекайте. *(Шум у залі)* Ми голосуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Бабій. Я не чую, не можете всі одночасно говорити. Бабій. По черзі. Бабій.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за, зрозуміло.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за, уже був.

Власенко.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз повторіть, хто – за?

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, так.

Хто у нас?

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько. Давайте я буду оголошувати.

Власенко.

Демченко.

ВЛАСЕНКО С.В. Власенко – утримався. Утримався, пане головуючий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко – утримався.

Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур був.

Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – утримався.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс – за.

Так, Сергій Владиславович.

СОБОЛЕВ С.В. У мене 9 – за, 3 – утрималось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене 10 – за.

Васюк, Ватрас, Гунько...

СОБОЛЕВ С.В. Там такий шум, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я ще раз озвучу, хто був "за". Якщо хтось... неправильно озвучу, поправте мене. Васюк був – за, Ватрас – за, Гунько – за, Дирдін – за, Калаур – за, Маслов – за, Павліш – за, Пузанов – за, Стефанчук – за, Фріс – за, 10 получається. Правильно?

СОБОЛЕВ С.В. Виходить, когось пропустив, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І 4 – утрималося. Правильно? Утримались Власенко, Німченко, Новіков і ви, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Четверо, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, 10 – за, 4 – утримались. Правильно?

СОБОЛЄВ С.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти – 0. Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Дякую, колеги, за роботу на комітеті. Засідання комітету оголошується закритим і продовжуємо працювати сьогодні. Всім бажаю безпеки і гарного дня, перемоги всій нашій країні.

СТЕФАНШИНА О.В. Дякую, пане голово. Дякую вам, шановні колеги депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До зустрічі.